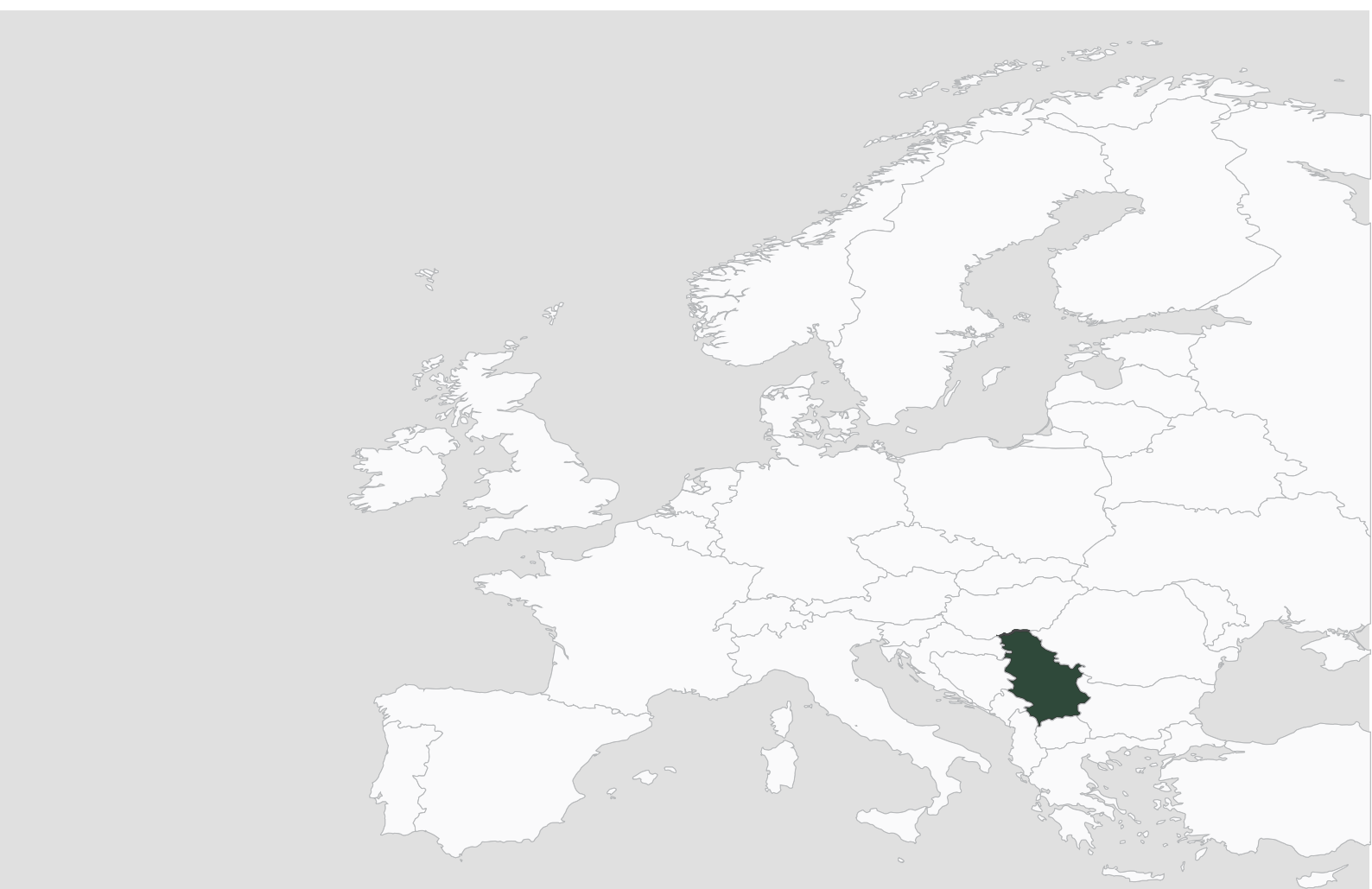

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

ИЗВЕШТАЈ О УПРАВЉАЊУ АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2018. ГОДИНИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство заштите животне средине

Агенција за заштиту животне средине

**ИЗВЕШТАЈ О УПРАВЉАЊУ АМБАЛАЖОМ
И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ
У 2018. ГОДИНИ**

Београд, мај 2019. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство заштите животне средине

Агенција за заштиту животне средине

**АМБАЛАЖА И АМБАЛАЖНИ ОТПАД
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2018. ГОДИНИ**

Извештај припремили

Нада Радовановић

Мр. Небојша Реџић

Директор Агенције

Филип Радовић

САДРЖАЈ

1. УВОД	6
2. ЗАКОНСКИ ОСНОВ.....	7
3. НАЦИОНАЛНИ ЦИЉЕВИ.....	9
4. УПРАВЉАЊЕ АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ	9
5. ПРАВНА ЛИЦА КОЈА САМОСТАЛНО УПРАВЉАЈУ АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ.....	10
6. КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖЕ СТАВЉЕНЕ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	10
7. ПРЕУЗЕТЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА.....	11
8. ПОНОВНО ИСКОРИШЋЕНЕ И РЕЦИКЛИРАНЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА.....	12
9. ОСТВАРЕЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЦИЉЕВА	12
10. ПРЕГЛЕД УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ ЗА ПЕРИОД 2010-2018 ГОДИНА	15
11. БУДУЋЕ АКТИВНОСТИ.....	17

ПРИЛОГ

Табела П1. Количина амбалаже пуштене на тржиште Републике Србије од стране правних лица или предузетника који су своје обавезе пренели на оператере

Табела П2. Укупна количина преузетог амбалажног отпада од стране оператора система управљања амбалажним отпадом

Табела П3. Преузете количине комуналног и некомуналног амбалажног отпада

Табела П4. Количине поновно искоришћеног амбалажног отпада по врстама и оператерима

САЖЕТАК

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом је регулисано Законом о амбалажи и амбалажном отпаду (Службени гласник РС, бр. 36/09). Амбалажни отпад обухвата низ врста отпада који су у Каталогу отпада приказани у поглављу 15 01. У складу са овим Законом и у циљу што ефикаснијег управљања овом врстом отпада, у току 2010. године усвојен је низ подзаконских аката. Поред тога, усвојен је и Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом (Службени гласник РС, бр. 21/10, 10/13) у коме су дате обавезе извештавања о количинама амбалаже стављене на тржиште Републике Србије и управљању амбалажним отпадом.

Дозволу за управљање амбалажним отпадом имају 7 оператера СЕКОПАК, ЕКОСТАР ПАК, ДЕЛТА-ПАК, ЦЕНЕКС, ТЕХНО ЕКО ПАК, ЕКОПАК СИСТЕМ и УНИ ЕКО ПАК. Оператер Уни еко пак дозволу за управљање амбалажним отпадом добио је августа 2018. године, па самим тим није учествовао у извештавању за извештајну 2018. годину.

У 2018. години, шест оператера су вршила управљање амбалажним отпадом за 1893 правних лица или предузетника која стављају производе у амбалажи на тржиште наше земље.

До 24. априла 2018. године Агенцији за заштиту животне средине су достављена 257 извештаја од стране правних лица или предузетника који нису пренели своју обавезу на оператера за управљање амбалажним отпадом и којима ће Министарство заштите животне средине, наплатити накнаду за управљање амбалажним отпадом.

Према свим расположивим подацима, укупна количина амбалаже стављене на тржиште Републике Србије износи 358955,3 t.

Количина поновно искоришћеног амбалажног отпада пријављена од стране оператера је 200857,1 од ове количине на рециклажу је предато 188955,8 t амбалажног отпада. На основу ових података може се видети да су општи национални циљеви за Републику Србију у 2018. години испуњени, за поновно искоришћење отпада у вредности од 64,4% и за рециклажу отпада у вредности од 62,7%.

У циљу достизања националних циљева и у 2019. години, као и у претходном периоду потребно је и даље радити на подизању нивоа свести становништва и капацитета правних лица, још интензивнијем укључивању јавно комуналних предузећа у имплементацију система управљања амбалажом и амбалажним отпадом, као и појачати инспекцијски надзор предузећа.

Слика 1. Ток достављања и обраде података

НАПОМЕНА: Публикација је рађена искључиво на основу података унетих од стране корисника у информациони систем Агенције за заштиту животне средине.

1. УВОД

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом има врло изражен еколошки, друштвени, социјални и економски значај. Аспект заштите животне средине је уграђен у Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Службени гласник РС, бр. 36/09) и испољава се првенствено кроз:

1. Заштиту земљишта од загађивања процуривањем,
2. Смањење заузимања земљишта,
3. Смањење емисија загађујућих материја у ваздух,
4. Смањење емисија загађујућих материја у подземне и површинске воде.

За разградњу једне конзерве од алуминијума потребно је 500 година. Прерадом 1t алуминијумских лименки уштеда енергије се креће од 90 до 95 % у односу на добијање из природних сировина, а број циклуса рециклаже је неограничен.

Рециклажом 1 t гвожђа уштеди се око 1.2 t руде, 0.7 t угља и око 60 kg креча. За прераду је потребно 60 % мање енергије.

Период распада ПЕТ амбалаже је 100 година. Пластичне флаше на депонији представљају 9 % од укупне тежине отпада, али запремински заузимају 32 % простора.

Рециклажом 1 t старог папира се сачува 17 стабала у природи. Рециклажом исте количине канцеларијског папира се сачува 24 стабла. Штеди се и 4.200 kW електричне енергије и 32.000 l воде. За процес рециклаже потребно је 40 % мање енергије. Количина загађујућих материја ваздуха је за око 75 % мања у односу на производњу хартије од сировог материјала.

Стакло бачено на депоније никада се неће разградити, а може да се рециклира небројено пута у уделу од 100 %. Технолошки процес рециклаже стакла захтева 40 % мање енергије него његово добијање из природних сировина.

Друштвени аспект се односи, пре свега, на очување природних ресурса државе. Амбалажни отпад у суштини, није отпад већ група нових ресурса, односно, секундарних сировина. У земљама Европске уније се кроз различите подстицајне мере и накнаде субвенционира прерада амбалажног отпада, али и његова примена у производњи нових производа. Ове субвенције, као и сама примена рециклабилних материјала, доводе до снижења цена новодобијених производа и повећања конкурентности произвођача на тржишту. У исто време су додатно опорезована предузећа која могу, а не користе рециклабилне амбалажне материјале у производњи.

Социјални аспект се испољава кроз формирање званичне мреже сакупљача и прерађивача амбалажног отпада. Перспектива је и за отварање предузећа, првенствено малих и средњих, која ће се бавити прикупљањем, припремом и прерадом (рециклажом) ових врста отпада.

Економски аспект који произилази из еколошког, социјалног и друштвеног аспекта примене овог закона је евидентан, али тешко мерљив. Наравно, додатно се потенцира и кроз директно мерљиве економске ефекте рециклаже амбалажног отпада у односу на прераду природних сировина и руда.

Процент рециклираног амбалажног отпада у Европској унији за шестогодишњи период повећан је за 9 %, а проценат поново искоришћеног амбалажног отпада је у истом периоду нарастао за око 10.5 %.

2. ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом је дефинисано Законом о амбалажи и амбалажном отпаду (Службени гласник РС, бр. 36/09, 95/2018) у даљем тексту - Закон. Предузећа која производе или управљају амбалажом и амбалажним отпадом имају обавезу да у свом раду поступају у складу са одредбама овог Закона и одговарајућим подзаконским актима, и о томе достављају годишње извештаје надлежним органима. Систем управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са Законом је представљен на слици 2.

Слика 2. Систем управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са Законом

Произвођач, увозник, пакер/пунилац и испоручилац, амбалажним отпадом могу управљати на три начина:

1. Да пренесе своје обавезе на оператера система управљања амбалажним отпадом у складу са чланом 24. Закона и да достави годишњи Извештај Агенцији за заштиту животне средине.
2. Да обезбеди сопствено управљање амбалажним отпадом у складу са чланом 25. и 26. и достави годишњи Извештај Агенцији за заштиту животне средине
3. Да достави годишњи Извештај Агенцији за заштиту животне средине и плати накнаду коју ће му прописати Министарство на основу достављеног Извештаја, у скла-

ду са Уредбом о критеријумима за обрачун накнаде за амбалажу или упакован производ и ослобађање од плаћања накнаде, обвезницима плаћања, висини накнаде, као и о начину обрачунавања и плаћања накнаде (Службени гласник РС, бр. 8/10).

Члан 39. прописује обавезу израде и достављања годишњег извештаја произвођача, увозника, пакера/пуниоца и испоручиоца (Образац ААО1., страна 1. и 2.), произвођача отпада који самостално управља својим амбалажним отпадом (Образац ААО1., страна 1., 2. и 3.), а чланом 40. извештаја оператера (Образац ААО2.), без обзира на количине пуштене на тржиште. Садржај оба извештаја је дат у Правилнику о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом (Службени гласник РС, бр. 21/10, 10/2013, 44/2018).

Почетком 2012. године у Агенцији за заштиту животне средине пуштен је у рад Информациони систем Националног регистра извора загађивања који подразумева електронско достављање података за све аспекте животне средине, па и за амбалажу и амбалажни отпад.

Јануара 2013. године донет је Правилник о изменама Правилника о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом (Службени гласник РС, бр. 10/2013). Измена се односи на начин достављања података, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања и слања образаца одштампаних из ИС Националног регистра.

Почетна интернет страна портала за достављање података се налази на адреси <http://www.sepa.gov.rs/>.

The screenshot shows the homepage of the Agency for Environmental Protection of the Republic of Serbia. The header includes the agency's name and logo. The main content area features several news items:

- Планска и нормативна заштита простора и животне средине** (10.05.2019): A news item about a scientific conference on spatial and environmental protection. A green arrow points to the text "Агенција ради у оквиру своје надлежности и уз помоћ и подршку више међународних агенција и институција".
- Национална стратегија управљања водама** (9.05.2019): A news item about a conference on water management systems. A green arrow points to the text "Агенција ради у оквиру своје надлежности и уз помоћ и подршку више међународних агенција и институција".

On the right side, there are several widgets:

- 6. Национални извештај о биолошкој разноврсности** (CHM logo)
- НАЦИОНАЛНИ РЕГИСТАР ИЗВОРА ЗАГАЂИВАЊА** with contact numbers: 011/63-56-780, 011/63-56-781, 011/63-56-782, 011/63-56-783.
- КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА Месечни извештај**
- Квалитет ваздуха - апликација за мобилне уређаје** (with a smartphone icon)

The left sidebar contains navigation menus for "Подаци и услуге", "Тематске области", "Национални регистар извора загађивања", and "Активности".

3. НАЦИОНАЛНИ ЦИЉЕВИ

Влада Србије је 25.12.2014. године донела Уредбу о утврђивању Плана смањења амбалажног отпада за период од 2015-2019. године. Планом се утврђују национални циљеви управљања амбалажом и амбалажним отпадом који се односе на поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада.

За период од 2015. до 2019. године уводе се општи циљеви за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада и специфични циљеви за рециклажу амбалажног отпада.

Табела 1. Општи и специфични национални циљеви управљања амбалажом и амбалажним отпадом 2015-2019

		2015	2016	2017	2018	2019
ОПШТИ ЦИЉЕВИ						
Поновно искоришћење	%	38	44	50	55	60
Рециклажа	%	31	36	42	48	55
СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ						
Папир и картон	%	38	42	47	53	60
Пластика	%	14	17	19	21	22,5
Стакло	%	19	25	31	37	43
Метал	%	23	29	34	39	44
Дрво	%	11	12	13	14	15

Уредба је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 144/14, а ступила је на снагу 04.01.2015.године.

4. УПРАВЉАЊЕ АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

4.1. ОПЕРАТЕРИ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

Дозволу за управљање амбалажним отпадом има 7 оператера:

1. **СЕКОПАК**, Друштво за поступање са амбалажним отпадом, регистарски број дозволе 001, издата 21.05.2010.
2. **ЕКОСТАР ПАК** д.о.о., регистарски број дозволе 002, издата 25.10.2010.
3. **ДЕЛТА – ПАК** д.о.о, регистарски број дозволе 003, издата 02.12.2010.
4. **ЦЕНЕКС** д.о.о., регистарски број дозволе 004, издата 20.04.2012.
5. **ТЕХНО ЕКО ПАК** д.о.о., регистарски број дозволе 005, издата 21.05.2012.
6. **ЕКОПАК СИСТЕМ** д.о.о., регистарски број дозволе 006, издата 20.12.2013.
7. **УНИ ЕКО ПАК** д.о.о., регистарски број дозволе 007, издата 18.08.2018.

У складу са чланом 24. Закона произвођач, увозник, пакер/пунилац и испоручилац може да пренесе своју обавезу управљања амбалажним отпадом, уговором који закључује са оператером који обавља делатности управљања амбалажним отпадом. Оператер је дужан да, у име својих чланица, обезбеди да:

1. комунално предузеће редовно преузима комунални амбалажни отпад,
2. редовно преузима и сакупља амбалажни отпад који није комунални отпад од крајњих корисника,
3. обезбеди поновно искоришћење, рециклажу или одлагање у складу са Законом.

У 2018. години, шест оператера је вршило управљање амбалажом и амбалажним отпадом за 1893 правних лица која стављају производе у амбалажи на тржиште наше земље.

5. ПРАВНА ЛИЦА КОЈА САМОСТАЛНО УПРАВЉАЈУ АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

До сада је издата само једна дозвола за самостално управљање амбалажним отпадом предузећу ВВ Минаqua а.д. из Новог Сада, регистарски број дозволе 001, од 01.12.2010.

Предузеће ВВ Минаqua у 2018. години, није вршило самостално управљање својим амбалажним отпадом. Своју количину пласиране амбалаже пренела је на оператере система управљања амбалажним отпадом.

5.1. ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ КОЈИ НИСУ УКЉУЧЕНИ У СИСТЕМ УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

До 24. априла 2018. године Агенцији су достављена 257 извештаја од стране правних лица или предузетника који нису пренели своју обавезу на оператера за управљање амбалажним отпадом. Правним лицима или предузетницима који су на тржиште пласирали више од 1 t амбалаже, биће наплаћена накнада за управљање отпадом од стране Министарства заштите животне средине. Прикупљена средства Министарство ће усмерити у испуњење националних и специфичних циљева за наредни период.

6. КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖЕ СТАВЉЕНЕ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Према подацима који су достављени Агенцији за заштиту животне средине до 24. априла 2019. године, укупна количина амбалаже стављене на тржиште Републике Србије износи 358955,3 t.

6.1. КОЛИЧИНА АМБАЛАЖЕ КОЈА ЈЕ СТАВЉЕНА НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД СТРАНЕ ПРАВНИХ ЛИЦА ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ СУ СВОЈЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕНЕЛИ НА ОПЕРАТЕРЕ

Количина амбалаже која је пуштена на тржиште Републике Србије од стране правних лица или предузетника који су своје обавезе пренели на оператере износи 356422,7 t и дата је у Прилогу, у табели П1.

6.2. КОЛИЧИНА АМБАЛАЖЕ КОЈА ЈЕ СТАВЉЕНА НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД СТРАНЕ ПРАВНИХ ЛИЦА ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ НИСУ УКЉУЧЕНИ У СИСТЕМ УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

Ако се посматра процењена количина амбалаже стављене на тржиште, правна лица која на тржиште стављају највеће количине производа у амбалажи су у великој мери обухваћена овим системима.

Овом извештају треба додати и количине амбалаже стављене на тржиште Републике Србије од стране 257 обвезника који нису пренели своју обавезу на оператера за управљање амбалажним отпадом, а известили су Агенцију за заштиту животне средине о овим количинама до 24. априла 2019. године. Ова количина износи 2532,6 t.

Табела 2. Количине амбалаже по врстама стављене на тржиште Републике Србије од стране правних лица или предузетника који нису укључени у систем управљања амбалажним отпадом

<i>Врсте амбалаже и амбалажних материјала</i>	<i>Количина (t)</i>
Пластика	745,1
Стакло	30,1
Метал	27,6
Папир и картон	1080,2
Дрво	642,8
Остало	6,8
УКУПНО	2532,6

7. ПРЕУЗЕТЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА

7.1. КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА ПРЕУЗЕТЕ ОД СТРАНЕ ОПЕРАТЕРА СИСТЕМА УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

На основу достављених извештаја оператера прорачуната је укупна количина преузетог амбалажног отпада. Количина преузетог амбалажног отпада од стране оператера износи 200857,1 t и дата је у Прилогу, у табели П2. Количина преузетог амбалажног комуналног од стране оператера износи 61410,2 t, а количина преузетог некомуналног отпада износи 139446,9 t. Количине преузетог амбалажног отпада по оператерима за комунални и некомунални отпад дате су у Прилогу, у табели П3.

8. ПОНОВНО ИСКОРИШЋЕНЕ И РЕЦИКЛИРАНЕ КОЛИЧИНЕ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА

Количина преузетог амбалажног отпада у 2018. години је 200857,1 t. Према достављеним подацима од стране оператера, 200857,1 t предата је на поновно искоришћење. У табели 3. приказане су укупне количине поновно искоришћеног и рециклираног амбалажног отпада од стране оператера.

Табела 3. Укупна количина поновно искоришћеног и рециклираног амбалажног отпада од стране оператера

Оператер	Количина поновно искоришћеног амбалажног отпада (t)	Количина рециклираног амбалажног отпада (t)
СЕКОПАК	88293,5	77188,6
ЕКОСТАР ПАК	67693,0	67693,0
ДЕЛТА ПАК	11012,7	11012,7
ЦЕНЕКС	13765,8	13765,8
ТЕХНО ЕКО ПАК	12590,4	11794,0
ЕКОПАК СИСТЕМ	7501,7	7501,7
УКУПНО	200857,1	188955,8

Количине поновно искоришћеног амбалажног отпада по оператерима, врстама отпада и начину третмана, дате су у Прилогу, у табели П4.

Количине рециклираног амбалажног отпада по оператерима, врстама отпада и начину третмана, дате су у Прилогу, у табели П5.

Најчешће примењен начин третмана амбалажног отпада, пријављен од стране оператера, је *Рециклирање/прерада органских материја који се не користе као растварачи (R3)*. Ова врста третмана пријављена је за третман амбалажне отпадне пластике, папира и дрвета.

Операција (R4) *Рециклирање/прерада метала и једињења метала*, примењена је за третман отпадног амбалажног метала (гвожђа и алуминијума).

Операција (R5) *Рециклирање/прерада других неорганских материјала*, примењена је за третман отпадног амбалажног стакла, док је операција (R1) *Коришћење отпада првенствено као горива или другог средства за производњу енергије*, примењена за третман отпадне пластике.

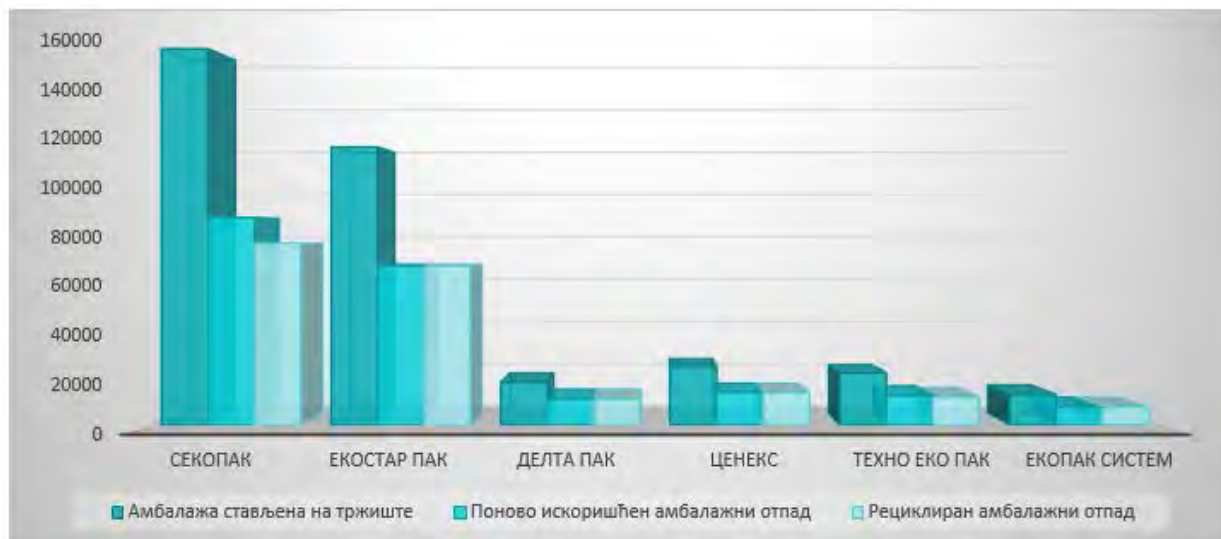
9. ОСТВАРЕЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЦИЉЕВА

У поглављу 5. приказана је укупна количина амбалаже стављене на тржиште Републике Србије, а у поглављу 7. количина поновно искоришћеног и рециклираног амбалажног отпада.

Предвиђени општи циљеви управљања амбалажним отпадом у 2018. години, за поновно искоришћење отпада износи 55%, а за рециклажу отпада 48%.

9.1. ИСПУЊЕНОСТ НАЦИОНАЛНОГ ОПШТЕГ ЦИЉА ПО ОПЕРАТЕРИМА

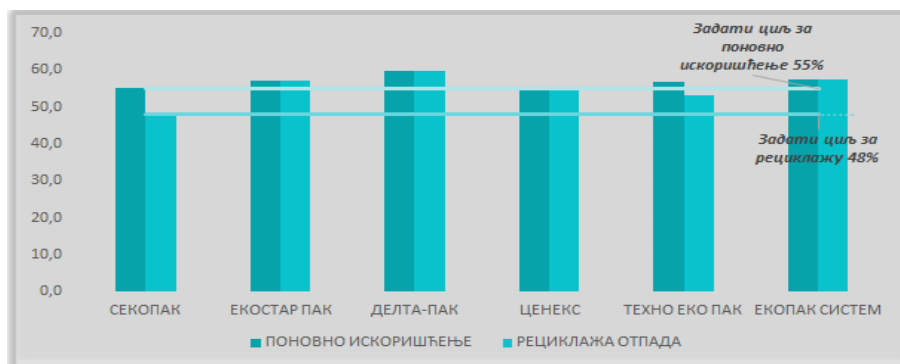
Графикон бр.1 Количина амбалаже стављене на тржиште, количина поновно искоришћеног и рециклираног амбалажног отпада по оператерима

Табела 4. Општи национални циљеви за 2018. годину

ОПЕРАТЕР	ОПШТИ НАЦИОНАЛНИ ЦИЉЕВИ	
	ПОНОВНО ИСКОРИШЋЕЊЕ	РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА
	55%	48%
СЕКОПАК	55,2	48,3
ЕКОСТАР ПАК	57,3	57,3
ДЕЛТА-ПАК	59,9	59,9
ЦЕНЕКС	55,4	55,4
ТЕХНО ЕКО ПАК	56,9	53,3
ЕКОПАК СИСТЕМ	57,6	57,6
ПРОСЕЧНА ВРЕДНОСТ	57,1%	55,3%

Графикон бр.2 Општи (задати) национални циљеви

9.2. ИСПУЊЕНОСТ СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА ПО ОПЕРАТЕРИМА

Табела 5. Испуњеност специфичних циљева по оператерима за 2018. годину

ОПЕРАТЕР	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ				
	Папир/картон	Пластика	Стакло	Метал	Дрво
	53%	21%	37%	39%	14%
СЕКОПАК	97,6	24,5	37,3	44,2	21,0
ЕКОСТАР ПАК	94,2	36,6	37,4	47,0	29,5
ДЕЛТА-ПАК	73,6	55,5	45,2	60,8	51,8
ЦЕНЕКС	100,0	63,6	37,2	41,0	21,2
ТЕХНО ЕКО ПАК	98,1	25,9	37,4	40,4	28,2
ЕКОПАК СИСТЕМ	100,0	48,4	38,0	44,3	18,8
ПРОСЕЧНА ВРЕДНОСТ	93,9	42,4	38,7	46,3	28,4

На основу свега приказаног у овом Извештају извршена је рекапитулација података у циљу утврђивања испуњености националног циља за управљање амбалажним отпадом у 2018. години. Количина укупно стављене амбалаже на тржиште Србије износи 358955,4 t. Од ове количине 356422,7 t амбалаже стављено је на тржиште од стране правних лица или предузетника који су своје обавезе пренели на оператере. Количина поновно искоришћеног амбалажног отпада је 200857,1 t, од ове количине 188955,8 t амбалажног отпада је рециклирано.

На основу наведених података се може закључити да су Национални општи циљеви за Републику Србију за 2018. годину испуњени у вредности од 55,3% за поновно искоришћење амбалажног отпада и у вредности од 57,1% за рециклажу амбалажног отпада.

На основу наведених података се може закључити да су Национални специфични циљеви за Републику Србију за 2018. годину испуњени.

10. ПРЕГЛЕД УПРАВЉАЊА АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ ЗА ПЕРИОД 2010-2018 ГОДИНА

На основу Закона о амбалажи и амбалажном отпаду и Правилника о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Агенцији за заштиту животне средине почело је 2010. године прикупљање и обрада података о амбалажи и амбалажном отпаду.

Поређењем достављених извештаја оператера система управљања амбалажним отпадом, предузећа која самостално управљају амбалажним отпадом (дозвола за сопствено управљање), као и предузећа ван система, може се закључити:

- ☺ да се укупан број предузећа која испуњавају законску обавезу повећава,
- ☺ све већи број предузећа преноси своје обавезе на националне оператере.

Табела 6. Преглед по годинама предузећа која извршавају законску обавезу

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Број предузећа укључених у системе	492	1069	1306	1462	1616	1722	1771	1859	1893
Број предузећа која сама управљају својим отпадом	1	1	/	/	/	/	/	/	/
Број предузећа ван система	263	324	232	262	268	244	277	256	257
УКУПНО	756	1394	1538	1724	1884	1966	2048	2115	2150

Анализом достављених података о количинама амбалаже пласиране на тржиште Републике Србије може се закључити:

- ☺ пријављена количина амбалаже пласиране на тржиште је у порасту, што указује на све веће поштовање законске обавезе од стране предузећа,
- ☺ највећа количина амбалаже пласирана на тржиште Републике Србије збринута је од стране националних оператера.

Табела 7. Количина амбалаже која је стављена на тржиште Републике Србије по годинама

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Предузећа у системима (t)	294014,9	334257,0	340409,3	317327,3	324408,6	339695,7	344661,8	355837,5	356422,7
Предузећа која сама управљају својим отпадом (t)	6531,2	3736,9	*	*	*	*	*	*	*
Предузећа ван система (t)	2790,7	5662,7	3836,7	4257,5	8607,9	4377,8	4209,7	2081,4	2532,6
УКУПНО	303336,8	343656,6	344246,0	321584,8	333016,5	344073,5	348871,5	357918,9	358955,3

* Предузеће са дозволом за самостално управљање амбалажним отпадом пренело своје обавезе на националне оператере.

Графикон 3. Количина амбалаже стављена на тржиште Републике Србије

Анализом података за прикупљени и поново искоришћени амбалажни отпад од стране закључује се:

☺ повећава се количина амбалажног отпада која је преузета и поново искоришћена

Табела 8. Количине преузетог и поновно искоришћеног амбалажног отпада

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Оператери система управљања амбалажним отпадом (t)	15294,0	49764,8	67915,8	87950,2	102672,5	134969,9	155753,0	182393,3	200857,1
Предузећа која сама управљају својим отпадом (t)	171,0	222,8	/	/	/	/	/	/	/
УКУПНО	15465,0	49987,6	67915,8	87950,2	102672,5	134969,9	155753,0	182393,3	200857,1

Укупна количина пласиране амбалаже на тржиште Републике Србије у 2018. години се повећала у односу на 2016. годину. Такође се и количина сакупљеног и поновно искоришћеног амбалажног отпада повећала.

На основу Плана смањења амбалажног отпада из Уредбе о утврђивању плана смањења амбалажног отпада за период од 2015. до 2019. године (Службени гласник РС, бр. 88/09) и Уредбе о утврђивању плана смањења амбалажног отпада за период од 2015. до 2019. године, може се закључити:

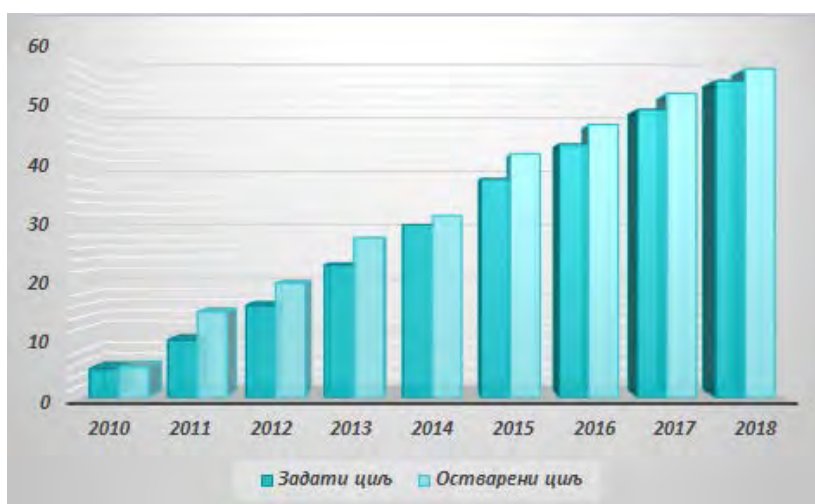
☺ да су сви оператери система управљања амбалажним отпадом испунили опште националне циљеве за 2018. годину,

☺ остварени су специфични циљеве за 2018. годину прописани Уредбом.

Табела 9. Преглед остварености општих циљева за поновно искоришћење отпада

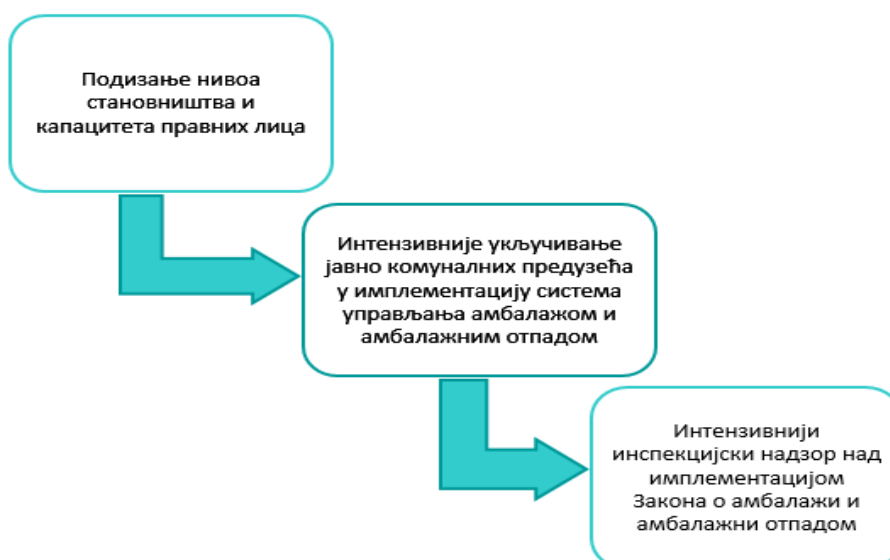
ОПЕРАТЕР	ОПШТИ ЦИЉЕВИ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	5%	10%	16%	23%	30%	38%	44%	50%	55%	
СЕКОПАК	5,2	13,9	17,4	23,3	31,6	39,7	44,6	50,9	55,2	
ЕКОСТАР ПАК	5,3	15	21	31,9	31,3	38,5	44,2	50,8	57,3	
ДЕЛТА ПАК	5	24,7	29,9	29,0	32,3	40,8	48	61,4	59,9	
ЦЕНЕКС	/	/	/	27,4	30,3	48,6	52,6	50,4	55,4	
ТЕХНО ЕКО ПАК	/	/	29,6	23,2	31,7	39,4	46,8	51,3	56,9	
ЕКОПАК СИСТЕМ	/	/	/	/	39,7	46,4	48,1	51,8	57,6	
ПРОСЕЧНА ВРЕДНОСТ	5,2	14,9	19,9	27,7	31,6	42,3	47,4	52,8	57,1	

Графикон 4. Општи циљеви за поновно искоришћење отпада

11. БУДУЋЕ АКТИВНОСТИ

У циљу достизања националних циљева у 2019. години који у складу са табелом 1, поред општих, обухвата и специфичне националне циљеве за сваку врсту амбалаже потребно је наставити са радом на активностима које за циљ имају:

ПРИЛОГ

Табела П1. Количина амбалаже пласиране на тржиште Републике Србије од стране правних лица или предузетника који су своје обавезе пренели на оператере

Врста амбалаже		СЕКОПАК (t)	ЕКОСТАР ПАК (t)	ДЕЛТА-ПАК (t)	ЦЕНЕКС (t)	ТЕХНО ЕКО ПАК (t)	ЕКОПАК СИСТЕМ (t)	УКУПНО (t)
Пластика	ПЕТ	29212,17	10738,27	2671,03	1867,42	654,65	1416,15	46559,7
	Друге врсте пластике	20939,60	13863,48	2743,01	2976,76	3512,92	1423,21	45459,0
	Укупно	50151,77	24601,75	5414,04	4844,18	4167,57	2839,36	92018,7
Стакло	Укупно	29446,59	19388,46	431,89	3209,73	1540,05	1383,63	55400,3
Метал	Гвожђе	1959,12	2978,20	543,49	1438,71	399,72	182,51	7501,7
	Алуминијум	4621,76	2611,99	114,43	524,93	188,85	91,09	8153,1
	Укупно	6580,88	5590,18	657,92	1963,64	588,58	273,60	15654,8
Папир и картон	Укупно папир и картон	46490,54	44278,10	5787,92	7025,33	7853,11	4783,01	116218,0
Дрво	Палете	26341,30	22867,69	5914,74	6300,20	7629,85	3678,90	72732,7
	Остало (даске, плуга...)	651,16	1172,19	182,27	1506,26	176,39	29,20	3717,5
	Укупно	26992,46	24039,88	6097,01	7806,46	7806,23	3708,10	76450,1
Остало	Текстил	124,78	69,81	1,20	0,83	6,08	0,00	201,5
	Керамика	0,14	7,17			0,33		7,3
	Друге врсте амбалаже	96,91	187,97	1,70	5,29	153,09	25,48	470,4
	Укупно	221,83	264,94	2,90	6,12	159,50	25,49	680,8
УКУПНО (t)		159884,1	118163,3	18391,7	24855,5	22115,0	13013,2	356422,7

Табела П2. Укупна количина преузетог амбалажног отпада од стране оператера система управљања амбалажним отпадом

Врсте амбалажног материјала		СЕКОПАК (t)	ЕКОСТАР ПАК (t)	ДЕЛТА ПАК (t)	ЦЕНЕКС (t)	ТЕХНО ЕКО ПАК (t)	ЕКОПАК СИСТЕМ (t)	УКУПНО (t)
Пластика	ПЕТ	4914,61	3105,00	2359,62	1854,00	528,40	1253,67	14015,3
	Друге врсте пластике	18470,70	5902,00	642,87	1224,61	1347,27	119,32	27706,8
	Укупно (15 01 02)	23385,31	9007,00	3002,49	3078,61	1875,66	1372,99	41722,1
Стакло	Укупно (15 01 07)	10971,38	7244,00	195,27	1193,17	575,45	525,98	20705,3
Метал	Гвожђе (15 01 04)	1950,92	2246,00	400,29	398,70	237,75	121,21	5354,9
	Алуминијум	957,40	384,00		406,98			1748,4
	Укупно	2908,33	2630,00	400,29	805,68	237,75	121,21	7103,3
Папир и картон	Укупно (15 01 01)	45367,80	41722,00	4257,68	7025,32	7703,27	4783,00	110859,1
Дрво	Палете (15 01 03)	5660,70	7090,00	3156,95	1446,85	2198,24	698,53	20251,3
	Остало (даске, плута)				210,88			
	Укупно	5660,70	7090,00	3156,95	1657,73	2198,24	698,53	20462,1
Остало	Текстил (15 01 09)							
	Керамика							
	Друге врсте амбалаже				5,28			5,3
	Укупно				5,28			5,3
УКУПНО ПРЕУЗЕТ АМБАЛАЖНИ ОТПАД (t)		88293,5	67693,0	11012,7	13765,8	12590,4	7501,7	200857,1

Табела ПЗ. Преузете количине комуналног и некомуналног амбалажног отпада

Врсте амбалажног материјала		СЕКОПАК		ЕКОСТАР ПАК		ДЕЛТА-ПАК		ЦЕНЕКС		ТЕХНО ЕКО ПАК		ЕКОПАК СИСТЕМ (t)		УКУПНО (t)
		(t)		(t)		(t)		(t)		(t)		(t)		
		Комунални	Не-комунални	Комунални	Не-комунални	Комунални	Не-комунални	Комунални	Не-комунални	Комунални	Не-комунални	Комунални	Не-комунални	
Пластика	ПЕТ	3532,11	1382,50	3105,00		2268,56	91,1	1854,00			528,4		1253,67	14015,30
	Друге врсте пластике	14093,42	4377,28	1180,00	4722,00		642,87	1008,43	216,18		1347,27		119,32	27706,77
	Укупно (15 01 02)	17625,53	5759,78	4285,00	4722,00	2268,56	733,93	2862,43	216,18		1875,66		1372,99	41722,07
Стакло	Укупно (15 01 07)	6675,69	4295,69	7244,00			195,27	387,26	805,91		575,45		525,98	20705,25
Метал	Гвожђе (15 01 04)	706,26	1244,66		2246,00		400,29		398,70		237,75		121,21	5354,87
	Алуминијум □	875,97	81,44	384,00				47,41	359,57					1748,38
	Укупно	1582,22	1326,10	384,00	2246,00		400,29	47,41	758,27		237,75		121,21	7103,25
Папир и картон	Укупно (15 01 01)	14615,80	30752,00	963,00	40759,00	452,14	3805,54	864,43	6160,89		7703,27		4783,00	110859,07
Древо	Палете (15 01 03)		5660,70		7090,00	1147,53	2009,42		1446,85		2198,24		698,53	20251,27
	Остало (даске, плуга)								210,9					
	Укупно		5660,70		7090,00	1147,53	2009,42		1657,73		2198,24		698,53	20462,14
Остало	Текстил (15 01 09)													
	Керамика													
	Друге врсте амбалаже							5,28						5,28
	Укупно							5,28						5,28
УКУПНО ПРЕУЗЕТ ОТПАД (t)		40499,2	47794,3	12876,0	54817,0	3868,2	7144,5	4166,8	9599,0		12590,4		7501,7	200857,1

Табела П4. Количине поновно искоришћеног амбалажног отпада по врстама и оператерима

Врсте амбалажног отпада		Индексни бр.	СЕКОПАК		ЕКОСТАР ПАК		ДЕЛТА-ПАК		ЦЕНЕКС		ТЕХНО ЕКО ПАК		ЕКОПАК СИСТЕМ		УКУПНО
			Р ознака	Количина	Р ознака	Количина	Р ознака	Количина	Р ознака	Количина	Р ознака	Количина	Р ознака	Количина	Количина
				(t)		(t)		(t)		(t)		(t)		(t)	(t)
Пластика	ПЕТ		R3	4914,61	R3	3105,00	R3	2359,62	R5	1854,00	R3	528,40	R3	1253,67	11632,90
	Друге врсте пластике		R3	7365,80	R3	5902,00	R3	642,87	R5	1224,61	R3	550,91	R3	119,32	26910,41
			R1	11104,90							R1	796,36			
	Укупно	15 01 02		23385,31		9007,00		3002,49		3078,61		1875,66		1372,99	41722,07
Стакло	Укупно стакло	15 01 07	R5	10971,38	R5	7244,00	R5	195,27	R5	1193,17	R5	575,45	R5	525,98	20705,25
Метал	Гвожђе	15 01 04	R4	1950,92	R4	2246,00	R4	400,29	R4	398,70	R4	237,75	R4	121,21	5233,66
	Алуминијум		R4	957,40	R4	384,00			R4	406,98					1341,40
	Укупно			2908,33		2630,00		400,29		805,68		237,75		121,21	7103,25
Папир и картон	Папир и картон		R3	45367,80	R3	41722,00	R3	4257,68	R3	7025,32	R3	7703,27	R3	4783,00	110859,07
Дрво	Палете	15 01 03	R3	5660,70	R3	7090,00	R3	3156,95	R3	1446,85	R3	2198,24	R3	698,53	20251,27
	Остало (даске, плута)								R3	210,88					
	Укупно			5660,70		7090,00		3156,95		1657,73		2198,24		698,53	20462,14
Остало	Текстил	15 01 09													
	Керамика														
	Друге врсте амбалаже								R5	5,28					
	Укупно									5,28					5,28
ПОНОВО ИСКОРИШЋЕНИ АМБАЛАЖНИ ОТПАД (t)			/	88293,5	/	67693,0	/	11012,7	/	13765,8	/	12590,4	/	7501,7	200857,1

Табела П5. Количине рециклираног амбалажног отпада по врстама и оператерим

Врсте амбалажног отпада		Индексни бр.	СЕКОПАК		ЕКОСТАР ПАК		ДЕЛТА-ПАК		ЦЕНЕКС		ТЕХНО ЕКО ПАК		ЕКОПАК СИСТЕМ		УКУПНО
			R ознака	Количина	R ознака	Количина	R ознака	Количина	R ознака	Количина	R ознака	Количина	R ознака	Количина	Количина
				(t)		(t)		(t)		(t)		(t)		(t)	(t)
Пластика □	ПЕТ		R3	4914,61	R3	3105,00	R3	2359,62	R5	1854,00	R3	528,40	R3	1253,67	10379,23
	Друге врсте пластике		R3	7365,80	R3	5902,00	R3	642,87	R5	1224,61	R3	550,91	R3	119,32	15805,51
	Укупно	15 01 02		12280,41		9007,00		3002,49		3078,61		1079,30		1372,99	29820,81
Стакло	Укупно стакло	15 01 07	R5	10971,38	R5	7244,00	R5	195,27	R5	1193,17	R5	575,45	R5	525,98	20705,25
Метал	Гвожђе	15 01 04	R4	1950,92	R4	2246,00	R4	400,29	R4	398,70	R4	237,75	R4	121,21	5233,66
	Алуминијум		R4	957,40	R4	384,00			R4	406,98					1341,40
	Укупно			2908,33		2630,00		400,29		805,68		237,75		121,21	7103,25
Папир и картон	Укупно		R3	45367,80	R3	41722,00	R3	4257,68	R3	7025,32	R3	7703,27	R3	4783,00	110859,07
Дрво	Палете	15 01 03	R3	5660,70	R3	7090,00	R3	3156,95	R3	1446,85	R3	2198,24	R3	698,53	20251,27
	Остало (даске, плуга)								R3	210,88					
	Укупно			5660,70		7090,00		3156,95		1657,73		2198,24		698,53	20462,14
Остало	Текстил	15 01 09													
	Керамика														
	Друге врсте амбалаже								R5	5,28					
	Укупно									5,28					5,28
РЕЦИКЛИРАНИ АМБАЛАЖНИ ОТПАД (t)			/	77188,6	/	67693,0	/	11012,7	/	13765,8	/	11794,0	/	7501,7	188955,8